

**KANCELARIA
SENATU**

BIURO ANALIZ, DOKUMENTACJI
I KORESPONDENCJI

Warszawa, 18 maja 2022 r.

BADK.DPK.133.51.2022 MK

P10-19/22	Data wpływu petycji 18 marca 2022 r
	Data sporządzenia informacji o petycji 18 maja 2022 r.

POSTĘPOWANIE ADMINISTRACYJNE

TEMAT

**STWIERDZENIE NIEWAŻNOŚCI
DECYZJI LUB POSTANOWIENIA**

WNOSZACY PETYCJE: petycja indywidualna

Jakub Józef Tymecki.

PRZEDMIOT PETYCJI:

Podjąć inicjatywę ustawodawczą dotyczącą zmiany art. 2 ust. 2 ustawy z dnia 11 sierpnia 2021 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania administracyjnego.

UZASADNIENIE WNOSZACEGO PETYCJE:

Autor petycji wnosi o zmianę art. 2 ust. 2 ustawy poprzez nadanie mu brzmienia:

„Postępowania administracyjne w sprawie stwierdzenia nieważności decyzji lub postanowienia, wszczęte i niezakończone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy ostateczną decyzją administracyjną, a dotyczące decyzji ostatecznych od których dnia doręczenia bądź ogłoszenia upłynęło lat trzydzieści, wobec których w toku postępowania zaistniała podstawa do stwierdzenia ich nieważności, organ odstępuje od stwierdzenia nieważności decyzji i wydaje decyzje o wydaniu ostatecznej decyzji administracyjnej z naruszeniem prawa.”

Zdaniem wnoszącego petycję, złożona propozycja „zmieni wątpliwy legislacyjnie przepis w ten sposób, że zamiast umarzania postępowań w przedmiocie stwierdzenia nieważności decyzji wszczętych przed dniem wejścia w życie ustawy nowelizującej z mocy prawa – powodując tym samym niekonstytucyjne zamknięcie drogi odszkodowawczej za wydanie niezgodnej z prawem decyzji administracyjnej – zobowiąże organ do wydania decyzji potwierdzającej, iż decyzja stanowiąca przedmiot postępowania nieważnościowego została wydana z naruszeniem prawa w sytuacjach, gdy spełnione zostaną przesłanki art. 156 k.p.a.”.

W uzasadnieniu autor petycji wskazał, że „tak skonstruowana norma prawna spowoduje, że zniknie okoliczność powodująca potencjalną niezgodność art. 2 ust. 2 przedmiotowej ustawy z art. 77 ust. 1 i 2 Konstytucji RP, który gwarantuje każdemu prawo do wynagrodzenia za szkody wyrządzone przez niezgodne z prawem działanie organu władzy publicznej oraz prawo dochodzenia naruszonych wolności lub praw na drodze sądowej”.

STAN PRAWNY:

Ustawa z dnia 14 czerwca 1960 r. Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2021 r. poz. 735) w art. 156 § 1 określa przesłanki stwierdzenia przez organ administracji publicznej nieważności decyzji administracyjnej:

- 1) wydanej z naruszeniem przepisów o właściwości;

- 2) wydanej bez podstawy prawnej lub z rażącym naruszeniem prawa;
- 3) dotyczącej sprawy już poprzednio rozstrzygniętej inną decyzją ostateczną albo sprawy, którą załatwiono milcząco;
- 4) skierowanej do osoby niebędącej stroną w sprawie;
- 5) niewykonalnej w dniu jej wydania i jej niewykonalność ma charakter trwały;
- 6) w razie jej wykonania wywołałaby czyn zagrożony karą;
- 7) zawierającej wadę powodującą jej nieważność z mocy prawa.

Nie stwierdza się nieważności decyzji z przyczyn wymienionych w § 1, jeżeli od dnia jej doręczenia lub ogłoszenia upłynęło dziesięć lat, a także gdy decyzja wywołała nieodwracalne skutki prawne (art. 156 § 2).

Rozstrzygnięcie w sprawie stwierdzenia nieważności decyzji administracyjnej (art. 158 § 1) następuje w drodze decyzji. Przepisów o milczącym załatwieniu sprawy nie stosuje się.

Jeżeli nie można stwierdzić nieważności decyzji na skutek okoliczności, o których mowa w art. 156 § 2, organ administracji publicznej ograniczy się do stwierdzenia wydania zaskarżonej decyzji z naruszeniem prawa oraz wskazania okoliczności, z powodu których nie stwierdził nieważności decyzji (art. 158 § 2).

Jeżeli od dnia doręczenia lub ogłoszenia decyzji, o której mowa w art. 156 § 2, upłynęło trzydzieści lat, nie wszczyna się postępowania w sprawie stwierdzenia nieważności decyzji (art. 158 § 3).

Ustawa z dnia 11 sierpnia 2021 r. o zmianie ustawy - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. poz. 1491) w art. 2 ust. 2 stanowi:

„Postępowania administracyjne w sprawie stwierdzenia nieważności decyzji lub postanowienia, wszczęte po upływie trzydziestu lat od dnia doręczenia lub ogłoszenia decyzji lub postanowienia i niezakończone przed dniem wejścia w życie niniejszej ustawy ostateczną decyzją lub postanowieniem, umarza się z mocy prawa”.

DZIAŁANIA POWIAZANE:

Trybunał Konstytucyjny w wyroku z dnia 12 maja 2015 r., sygn. akt P 46/13, orzekł: „Art. 156 § 2 ustawy z dnia 14 czerwca 1960 r. - Kodeks postępowania administracyjnego (Dz. U. z 2013 r. poz. 267 ze zm.) w zakresie, w jakim nie wyłącza dopuszczalności stwierdzenia nieważności decyzji wydanej z rażącym naruszeniem prawa, gdy od wydania decyzji nastąpił znaczny upływ czasu, a decyzja była podstawą nabycia prawa lub ekspektatywy, jest niezgodny z art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej”.

Trybunał przychylił się do wątpliwości zgłoszonych przez WSA w Warszawie i przyjął, że: „jednym z przejawów bezpieczeństwa prawnego jest stabilizacja sytuacji prawnej jednostki przekładająca się w efekcie na stabilizację sytuacji stosunków społecznych. Obowiązek ustawodawcy ukształtowania regulacji prawnych, które będą sprzyjały wygaszaniu – wraz z upływem czasu – stanu niepewności, został wywiedziony z klauzuli zawartej w art. 2 Konstytucji, a potrzeba ustanowienia przedawnienia – z zasady bezpieczeństwa prawnego”.

Trybunał stwierdził, że „dokonywanie oceny rażącego naruszenia prawa po upływie kilkudziesięciu lat po wydaniu decyzji, w powiązaniu z nieostrością tej przesłanki, rodzi ponadto możliwość zarzucania wywołania takiej wadliwości organom administracyjnym, którym – w momencie ich działania, a nie z obecnej perspektywy – niekiedy trudno w istocie postawić zarzut rażącego naruszenia prawa przy wydawaniu decyzji”.

Treść wyroku stanowiła podstawę do przygotowania i uchwalenia ustawy z dnia 11 sierpnia 2021 r. o zmianie ustawy – Kodeks postępowania administracyjnego (na podstawie komisyjnego projektu ustawy, druk sejmowy nr 1090).

OPRACOWAŁA

Marzena Krysiak

WICEDYREKTOR

Danuta Antoszkiewicz